

סילבוס - תוכנית הוראה לקורס

הדרכה ביבליוגרפית

ד"ר מוריה באר-שריקי | המחלקה לתלמוד

Research Guidance in Bibliography and Writing | 09101-01

הרצאה (פרונטלי)	סוג הקורס:
2	היקף נ"ז:
תשפ"ז	שנת לימודים:
א'	סמסטר:
שלישי, 18:00	יום ושעה:
בתאום	שעת קבלה:
moriah.beer@gmail.com	מייל מרצה:
/https://lemida.biu.ac.il	קישור לאתר למדה:

תיאור הקורס ומטרות למידה

תקציר הקורס

הקורס יקנה ללומדים ארגז כלים בסיסי לביצוע מחקר ולכתיבת עבודות אקדמיות בתחום התלמוד. במסגרת הקורס ייחשפו הלומדים למגוון מקורות ומאגרי מידע דיגיטליים ומודפסים, וירכשו דרכי גישה לאיתור ושימוש בהם. הקורס יכולת התנסות מעשית באיתור מידע ובעיבודו, וכן בבנייה ובניסוח של טקסטים מדעיים בהתאם לסטנדרטים האקדמיים המקובלים.

מטרות/תוצרי הלמידה

ידע

1. הלומדים יכירו מגוון משאבים אלקטרוניים ומהדורות מודפסות של מקורות ראשוניים לחקר התלמוד וספרות חז"ל
2. הלומדים יכירו מאגרי מידע וכלים ביבליוגרפיים המסייעים באיתור, באיסוף ובארגון מידע מחקרי לצורך כתיבת עבודות אקדמיות בתחום התלמוד
3. הלומדים יכירו את עקרונות הכתיבה האקדמית ואת כללי הציטוט וההפניה הביבליוגרפית המקובלים במדעי היהדות

מיומנויות

1. הלומדים יאתרו מקורות ראשוניים ומחקריים רלוונטיים באמצעות שימוש במאגרי מידע ובכלים ביבליוגרפיים
2. הלומדים יעבדו מקורות אלו וישלבו אותם בכתיבה אקדמית תוך ארגון המידע וניסוח טיעון מבוסס מקורות

תכנון מהלך השיעורים (כולל למידה פעילה):

מס' השיעור	נושא השיעור	למידה פעילה	קריאה/ צפיה נדרשת	הערכה תהליכית/מעצבת
1	מבוא: שיטות מחקר וכתביה מדעית			
2	איתור מקורות ראשוניים במאגרי מידע מקוונים			תרגיל: חיפוש מקורות במאגר מקוון
3-4	משאבים אלקטרוניים לעבודה עם כתבי יד			תרגיל: איסוף עדי נוסח לסוגיה תלמודית
5	תרגול עבודת נוסח			תרגיל: עריכת סינופסיס לסוגיה תלמודית

6	היכרות עם מהדורת מדעיות של חיבורים תלמודיים		תרגיל: שימוש במהדורה מדעית
7	עבודה עם ספרות יעץ: מילונים וקונקורדנציות		תרגיל: בירור ערך מילוני במילונים שונים
8	איסוף מידע ביבליוגרפי ממאגרים מקוונים		תרגיל: איסוף פריטים ליצירת רשימה ביבליוגרפית
9	הדרכה בספרייה		תרגיל: שימוש בקטלוג הספרייה ואיתור חומרים מודפסים
10	רישום ביבליוגרפי והערות שוליים		תרגיל: רישום מקורות ביבליוגרפיים
12-11	מבנה עבודה סמינריונית		
13	הדרכה לכתיבת פסקת טיעון		תרגיל: ניסוח פסקת טיעון מבוססת מקורות
14	כללי התקנה והדפסה		

*ייתכנו שינויים בסילבוס בהתאם לקצב ההתקדמות ואפקטיביות הלמידה

ציון סופי

תיאור התוצר	משקל בציון הסופי
תרגילים לאורך הקורס (מפורטים בטבלה לעיל)	60% מהציון הסופי
מטלה מסכמת: כתיבת סקירת מחקר, פסקת טיעון ורשימה ביבליוגרפית	40% מהציון הסופי

דרישות הקורס

לאורך הקורס הלומדים יידרשו לבצע תרגילים שונים, במהלך השיעורים וביניהם. נוכחות בשיעורים היא חובה. היעדרות של יותר משני שיעורים ללא סיבה מוצדקת תמנע קבלת ציון בקורס.

דרישות קדם

אין

ביבליוגרפיה: תכנים לקריאה, צפיה והאזנה (רצוי עדכני)

חובה

1. י' זוסמן, 'על תולדות השימוש בכתבי היד', הרצאה שהתקיימה בערב השקת אתר כתבי היד התלמודיים בבית הספרים הלאומי, ט"ז תמוז תשס"ד
2. ע' פליישר, 'ספר ספרייה וספרן בעידן טכנולוגי', הרצאה בכנס הבינלאומי של ספרנים מספריות ומרכזי מידע יהודיים וישראלים, ירושלים תש"ן
3. י' תבורי, הנחיות לכתובת עבודת מחקר, המחלקת לתלמוד, אוניברסיטת בר אילן, תשס"ה

רשות והרחבה

1. מבואות באתר הכי גרסינן
2. מ' בלברג, פתח לספרות חז"ל, האוניברסיטה הפתוחה, תשע"ג
3. מ' מרגליות, אנציקלופדיה לחכמי התלמוד והגאונים, ירושלים תשנ"ה
4. ש"י פרידמן, 'להתהוות שינויי הגירסאות בתלמוד הבבלי', סידרא ז (תשנ"א), עמ' 67-102
5. א"ש רוזנטל, 'תולדות הנוסח ובעיות-עריכה בחקר התלמוד הבבלי', תרביץ נז, א (תשמ"ח), עמ' 36-1
6. ע' רייזל, מבוא למדרשים, אלון שבות תשע"א